

ДИРЕКТОР НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ У ВИМІРІ ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ ВАСИЛЯ СУХОМЛИНСЬКОГО

Керівник закладу освіти в умовах сьогодення – це ключова постать в реалізації освітніх реформ, саме він є провідником і транслятором модернізаційних змін у щоденну роботу школи. Ефективне управління закладом освіти має спиратись на сучасні наукові підходи, враховуючи надбання історії педагогіки та досвід вітчизняних учених.

Значний внесок у розвиток теорії і практики управління закладом освіти зробив видатний педагог Василь Сухомлинський. Свої погляди, досвід та рекомендації на організацію освітньо-виховного процесу він викладає у своїх працях, зокрема «Павлиська середня школа», «Розмова з молодим директором», «Серце віддаю дітям» та інших.

У своїх роздумах про керівництво школою Василь Сухомлинський зазначає, що «добре керувати школою означає добре знати науку виховання, яка повинна стати основою наукового керівництва вихованням і освітою, організації роботи колективу школи – вчителів та учнів: бути майстром навчально-виховного процесу, володіти мистецтвом впливу на дитину, підлітка, юнака, дівчину». В центрі педагогічної системи – унікальна особистість дитини, а школа має стати місцем її усебічного й гармонійного розвитку. Відповідно до Концепції Нової української школи, метою освітньо-виховного процесу є формування цілісної особистості, усебічно розвиненої, здатної до критичного мислення. Випускник має бути патріотом з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами та поважає гідність і права людини [1, с. 6]. Василь Сухомлинський стверджує, що школа може сприяти досягненню такою мети виключно в тому випадку, коли вона стала для дитини «вогнищем радісного, цікавого життя, що кличе її до знань, науки», а виховання стає лише тоді реальною силою, коли воно ґрунтується на вірі в дитину. [2, с. 36].

Для того, щоб майстерно й відповідально організувати роботу школи та створити атмосферу партнерства, директор повинен мати такі якості, як духовність, моральність, інтелект і вольові якості. «Перша, найголовніша і найважливіша якість, без якої педагог не може бути директором, як і не всяка людина може бути педагогом, – це глибока любов до дітей, органічна потреба в дитячому колективі, глибока людяність і здатність проникнути в духовний світ дитини, зрозуміти, відчувати в кожному із вихованців особисте, індивідуальне. Ця здатність, яка є результатом високої педагогічної культури, визначається насамперед властивістю людини пізнавати світ серцем. Навчитися любити дітей не можна ні в якому навчальному закладі, ні з жодних книжок, ця здатність розвивається в процесі участі людини в громадському житті, її

взаємовідносинах з іншими людьми», – так Василь Сухомлинський описує постать директора школи. [2, 32]

У Концепції Нової української школи зазначається, що заклад освіти має працювати на засадах «педагогіки партнерства», в основі якої спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками, що базується на взаємній довірі та повазі [1, с. 14]. Такими ж мають бути відносини у педагогічному колективі. Василь Олександрович вважав, що директор не має використовувати будь-який тиск на педагога, головним методом роботи є індивідуальна, дружня, відверта, душевна бесіда. Він вважав виконаною свою місію керівника навчального закладу тільки тоді, коли йому вдалося переконати вчителя, і вчитель підтверджував це своєю практичною роботою.

У своїй праці «Павлівська середня школа» Василь Сухомлинський пише: «Керівник школи буде хорошим, авторитетним наставником вчителів і учнів лише до тих пір, поки він вдосконалює свою майстерність та вчителя і вихователя. Хороший директор – це перш за все хороший організатор, вихователь і дидакт не тільки по відношенню до дітей, яких він навчає на своїх уроках, але і по відношенню до всіх вихованців школи і вчителів» [2, с. 31].

Отже педагогічні ідеї Василя Сухомлинського та погляди на організацію роботи закладу освіти й роль у цьому керівника школи покладені в основу Концепції Нової української школи та є надзвичайно актуальними у сучасному процесі реформування системи освіти.

1. Концепція Нової української школи / Електронний ресурс. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Сухомлинський В. О. Павлівська середня школа / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори в 5 т. — Т. 4. — К. : Радянська школа, 1977. — 638 с.
3. Сухомлинський В. О. Розмова з молодим директором школи / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори в 5 т. — Т. 4. — К. : Радянська школа, 1977. — 638 с.
4. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям / В. О. Сухомлинський // Вибрані твори у 5 т. — Т. 3. — К. : Радянська школа, 1977 — 458с .